

Nieuw proefbedrijf in Lelystad: de stal voor kraamzeugen en gespeende biggen

Nico Verdoes, PV

Het Praktijkonderzoek Varkenshouderij bouwt in 2000 samen met ID Lelystad een nieuwe proefaccommodatie aan de Runderweg in Lelystad. In Praktijkonderzoek Varkenshouderij van oktober 1999 is aandacht besteed aan de lay-out van de stal voor guste en drachtige zeugen. Dit artikel beschrijft de stal voor kraamzeugen en gespeende biggen.

Het nieuwe proefbedrijf wordt uitgerust voor onderzoek naar bedrijfssystemen. Er zullen drie groepen van honderd zeugen worden gehouden. De zeugen uit een groep blijven hun hele leven in die groep. Er zal gewerkt worden met een drieweeks productiesysteem. Deze opzet komt ook duidelijk tot uiting in de stal voor kraamzeugen en gespeende biggen. In elke groep worden éénmaal in de drie weken de kraamzeugen uit één afdeling gespeend. Welke bedrijfsvergelijking gaat plaatsvinden in de stal voor kraamzeugen en gespeende biggen is nog niet bekend.

Indeling van het gebouw

Naast een berging/voerruimte biedt de stal (30,20 m breed en 60,15 m lang) plaats aan

- zes kraamafdelingen voor veertien zeugen,
- een afdeling voor zeven zeugen (restafdeling) en
- negen afdelingen voor honderdveertig gespeende biggen.

In figuur 1 zijn een kraamafdeling en een afdeling voor gespeende biggen weergegeven. De lucht wordt aangevoerd vanaf de zijkant (lengtezijde) van het gebouw en onder de dichte vloeren van de afdelingen door geleid naar een luchtkanaal onder één van de controlepaden. Luchtafvoer geschiedt via centrale afzuiging.

Afdeling voor kraamzeugen

De afdeling is 13,20 m diep en 7,00 m breed. Een kraamhok is 1,80 m breed en 2,40 m diep. De zeugen staan gefixeerd in boxen in rechte opstelling, met de staarten naar de centraal gelegen controlegang met dichte vloer (1,20 m breed). Aan beide zijden van de afdeling, voor de koppen van de zeugen,

is een smalle gang van 0,50 m met luchtinlaatopeningen gemaakt. Deze smalle gang heeft drie functies:

- onder het rooster van deze gang ligt een luchtkanaal;
- er moeten vanwege het onderzoek mogelijkheden aanwezig zijn om ruwvoerders te verstrekken;
- het uit de hokken laten van de zeugen bij verplaatsen gebeurt via deze gang.

Om rond te kunnen lopen is aan het einde van de afdeling ook een gangetje van 0,50 m gemaakt.

De afdeling is volledig onderkelderd. Er worden geplastificeerde metalen roosters toegepast met een dicht vloergedeelte voor de biggen van 0,6m². Onder de zeug is het rooster verhoogd. Onder de roosters worden Groen-Labelwaardige mestpannen van kunststof aangebracht. De binnenkomende lucht stroomt, vanuit de ruimte onder de centrale gang, onder deze mestpannen door naar het luchtkanaal voor de kop van de zeug. Door deze efficiënte vorm van ventilatie is de lucht op temperatuur voordat ze bij de dieren komt. Praktijkonderzoek in Sterksel heeft aangetoond dat hiermee een besparing van energie mogelijk is.

Afdeling voor gespeende biggen

De afdelingen voor gespeende biggen hebben dezelfde maten als de kraamafdelingen. Dit is met opzet gedaan om later afdelingen te kunnen uitwisselen en een flexibele gebouwenstructuur te hebben. In het midden ligt ook hier een controlegang van 1,20 m breed, voorzien van betonrooster. De lucht komt binnen via een luchtkanaal onder deze controlegang. In de afdeling kunnen achttien hokken voor acht dieren geplaatst worden (1,47 m breed en 2,90 m diep). Hiervan zal vooral gebruik gemaakt

worden bij voedingsonderzoek. Als er geen voedingsonderzoek loopt, zal met grotere groepen biggen worden gewerkt. Het is namelijk ook mogelijk om zes hokken voor 24 dieren te maken of vier hokken voor 36 dieren. De groeps grootte kan zelfs nog verder worden opgevoerd tot twee hokken voor elk 72 dieren. Er zal met droogvoerbakken of buisvoerbakken worden gewerkt. De hokken zijn uitgevoerd met een smal waterkanaal (0,30 m) aan de zijde van de controlegang, een hellende dichte vloer (1,50 m) en een mestkanaal (1,10 m) voorzien van metalen driekantroosters. In het mestkanaal worden schuine wanden aangebracht en een riole-ringssysteem. Voor grote groepen biggen (meer dan dertig stuks) is dit hokontwerp Groen-Labelwaardig,

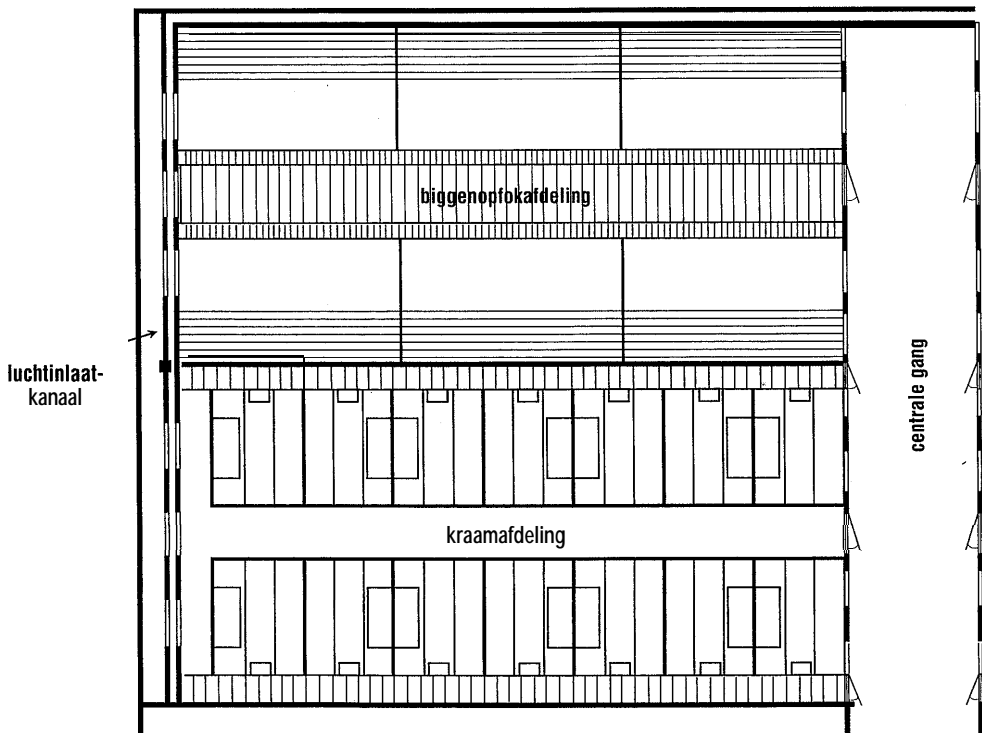
houderij aangetoond moeten worden dat stro-(o)iselverstreking praktisch mogelijk is en dat het de gezondheid van de kraamzeugen en gespeende biggen niet schaadt. In de afdelingen is er wel rekening mee gehouden dat stro- of stro(o)iselverstreking in de toekomst mogelijk moet zijn. Bij de gespeende biggen is daarom uitgegaan van een hellende vloer en niet van een bolle vloer. Alle mestputten zijn 0,90 m diep. Hierin kunnen later eventueel mestafvoersystemen voor storrijke mest worden ingebouwd. Ook zal gezocht worden naar alternatieven voor stro(o)isel voor deze diercategorieën.

Gebruik van stro en mestafvoer

In deze afdelingen wordt voorlopig geen stro of strooisel toegepast. Eerst zal via pilot-onderzoek in andere stallen van het Praktijkonderzoek Varkens-

Planning

Half februari 2000 is met het graafwerk op het terrein begonnen. Eind 2000 moeten de stallen gereed zijn. In een volgende uitgave van dit blad zal een beschrijving van de stallen voor de vleesvarkens opgenomen worden. ■

Figuur 1: Een kraamafdeling en een afdeling voor gespeende biggen